

Latweefchu Alwises.

Nr augstas Geweschanas = Rummissiones sinuu un nowehleschanu.

Nr. 17. Zettortdeenâ 24tâ April 1824.

N o K u r s e m m e s.

(Dividessmits ohtra isteifschana.)

5) Tuffumes aprinkis.

Pee schi aprinka peederr trihs kirspehles, prohti Tuffumes, Jaunas-pils un Aluzes kirspehles; rohbeschi irr us ristâ pussi ar Dohbles jeb Zelgawas aprinki, us deenas widdus pussi ar Leischu Wilnas Gubernementi, us wakkara pussi ar Kuldigas un ar Talsenes aprinkeem, un us seemela pussi ar juhru un ar Widsemmes Gubernementu. Semme irr weetahm kalnaina, itt ihpaschi us juhras pussi ap Tuffumi pee Raundes, Pleenes, Sehmes un Birfules muischahm. Tas augsts Milsu kalns irr appakfch Slohkenbekkes; schis aprinkis wifszaur pakalnainsch, ir Aluzes kirspehle labbi prahwi kalni pee Kohfu muischas un Slaguhnê. Kad wifsch schis aprinkis tahds augsts, tad arri wifsch uppes, kas scheitan gaddahs, schinni aprinki zellahs, prohti Abawa, Aluze, Wad-dakfe, Zeezere, Behrse, Befahte, Lahtschuppe, Slohzene, Dschuhstene un Peenaue. Weena patte uppe, Esere, eetekf weenâ stuhri schim aprinkim, bet ir schi klahumâ appakfch Swahredes zellahs un iseet atkat ahtri. Semme gan naw treina, bet tatschu wifszaur maifes semme. Meschu un plawu ne daudj ne mas, bet zif waijaga. Esaru tschetru, tas leelafais irr Aluzes esars, ne zif tahli no winna Sebberes esars; juhras klahumâ irr Walgun un Ranner esars, bet schis ar leelafu pussi jau peederr pee Widsemmes. Masu esaru irr pulku wairaf, itt ihpaschi kahdi feschi stary Jaunas pils un Lesteni, no kurreeem Abawa zellahs un kâ behrns pee mahtes puppeem peefischahs. Stary teem kalneem un pakalneem gaddahs daudj purwi un gandrihs pa wifschahm deggsemme, fo arri femmes malku fauz. Tas leelaf

purwis welkabs no Unnes muischas lihds Zrlawu pa trihm juhdschm, kâ Abra, kurras wid-dû Abawa lehnahm welkabs. Gedfihwotaju par Tuffumes aprinki 35,135. Aprinka leelums isness gandrihs 38 Ojuhdses; kad kalni, purwi un meschi daudj ruhmes aismem, tad prohtams, ka zilwefi gan beesi mahjo, itt ihpaschi Jaunas pils kirspehle. Muischu irr pawiffam 62, bes lohpu muischahm; Basnijungu muischu 8; Krohna meschakungu muischu 3. Mahju irr 1995 un divi brihw mahjas. Tirgu irr 19. — Vehz teefas grahmatahm isfehj kweefchu jeb puhru 1752; rudfu 36,969; meeschu 27,639; ausu 18,000; bes ta wehl kahdu 3000 puhru siruu, linnu un kannepu. Par Tuffumes pilsatu jau irr tappis isteifsch Alwischu ohtra gadda-gahjumâ 1823 Nr. 20.

(Eupliffam wairaf.)

* * *
Tee Alwischu apgahdataji wehledami ka ta schein appakfcha lassama pasakfa gohbigam lassitajam tik labbi patiftu, kâ winneem pascheem patiftufi, to ne grihb ilgaki aisturreht, tikfai tam zeenigam mahjitajam, kas to irr farakstijis, firsnigi japateiz, ka winnam patihkams bijis, muhsu lappinas ar tahdu jauku isteifschanu apschinkoht un ispuschkoht.

Lapfa un wilks.

(Pasakfa.)

Ehst lapfa bija isfalkufi.
La welti zahlus meddijusi,
Sajuhf ka lahtscha mahmina
Gull raddas. Kusch, ta dohmaja;
No lelles kahjas dabbuschu,
Ra sinn es gahrdu kummofu.
Kad grubti laiki darra gaudas,
Tad ja-flannahs un ja-peeglaubahs,
Bes tam nei maks, ne fungis breez.
Tâ dohmadama dewusees

Us zekku, meschâ nonahze,
Kur mitte lahtscha mahtite.

Un midseni no smalka seena
To mahti atrohd. Newaid weena,
Bet klast ir swainis, mahsises,
Kas allasch zeema maifi nefs,
Un lapsa kuhmin' ahtri proht,
Ka të buhs wehderam fo doht.
Tapehz arr schi pee guttas stahjahs
Un behrna mahtei laisa kahjas,
Tai gohdu nobohd, fakka tai:
Kâ Deewinsch libdsejs gaspaschai
Un dewis jaunas raddibas,
Tai zeenigs tehtinsch preezajahs,
Ta labbad esnu nahkusi
Jums laimi wehleht firsnigi. —
Arr azzis skattist masineem,
Woi libdsinajahs wezzakeem;
Es wehletohs, ja juhs tohs rahdeet,
Zilts gohdu man preeksch azzim stahdeet.
Ne leegschu jums to tairubu:
Itt warren behrnus mihleju. . .

To dsirdohht lahtscha gaspascha
Tai skaisu peeri rahdija
Un mihligi sneeds letteni,
Sauz: Wihria fanem weesiti!
Ta nahkusi tik tahli kahjahm
Man apraudsicht, us mannahm mahjahm,
Gribb muhsu behrnus apbrihnoht,
Tohs engelischus nobutschoht.

To fazzijust, aitas ahda
Tohp atklahta, tohs lapsai rahda
Un jauta: Kuhmin, fakki man,
Woi masini naw kohschi gan?

Ta lapsa dikti sarahwahs,
To muhscham tai ne gaddijahs
Kur redseht tahdus sumpurnus,
Tik negantus un nejanfus;
Bet gudrineeze wiltigi
Sauz: Wai, ka smukki engeli!
Par tahdeem firds no preeka lezz,
Tohs flawehs wissi jauns un wezz,
Jums teescham falku, tahda saine
Buhs tehwa gohds un mahtes laime.
Kâ rahdahs man, tee wissi trihs
To lahtschu zilte pazeenih!

Tik fo to fadsred mahmina,
Tai firds no preeka pulsteja
Un lahtschu tehwan arridsan
Schee mihsfi wahrdi jauki skanu.

Das paijo lapsu mihligi
Un luhgtin luhds us maltiti.
Leek atnest sirnu-gall' ar kahleem
Un zepeschus no jauneem zahleem.
No medbutina, meestina
Dohd lapsai zil ween gribbeja,
Ka schi ar pilnu wehderu,
Pufs dschrufti dohd labdeemu.

Ta frustam ween pa zekku eet,
Kur wilks tai gaddahs pretti freet;
Schis tai: labwakkar, kuhmin! — Rahdahs,
Ka bijust tu dsichres kahdâs,
Nu deë tu brangi mittusi!
Woi fazzihst man tu ne gribbi,
Kur luhgta bij' us meelastu;
Es labpraht arr tur no = eemu.

Rapehz ne, kuhmin'! atbild winna,
Tew isreikschu, bet leezi sinnâ:
Pee lahtscha jaunas raddibas,
Tur arri tewim galdu klahs.
Ja prohti flaweht behrninus,
Kas teh' un mahtes flehpi bufs,
Tad lahzijschi tew pameelohs
Un nobsertees tew arri dohs.

Ta, fakka wilks, tik ween to darbu,
Tad dabbuschu es pilnu tarbu,
Un rikschur ween tur nosfrehje,
Kur mitte lahtscha mahtite.

Pats lahtschu tehws tam pretti nahze,
Un kâ pehz behrneem jautahst sahze,
To lahtscha mahtei preekschâ stahd',
Kas tuhdat behrninus tam rahd'.

Arr stihwahm azzim skattijahs
Wezz mescha swehrs un atkappahs,
Salk' purr'nedamees: Kur pee kahka
Zuhs tahdus nehmat? Elles strahkâ
Tee sweijoti! Schee neganti,
Woi schee irr juhsu behrnini? . . .

Nu wissi lahtschi sahze dukht
Un mahte patti pikta ruhkt:
Ah rë, tahds tehwinsch, resgallis,
Woi lammaht muhs schein atnahzis?
Tahds pluffats nahk, kur lahtschi miht
Teem winnu behrnus isgahniht! —
To fazzijochi ferr katriis rungu,
Sahk floschicht wilku, të kâ hungu.
Das dabbu pilnu mugguru
Par sawu mulku rupjumu.

Ar tukschu lungi, salihzis
Us lapschu bedri klidbojis,

Wills kuhminai stahst nelaini;
Bet winnam atbild gudri schi:
Tu, wilzin! effi peekrahpees,
Kam azzis falli to kas tees,
Je weenam patihk mihsiti wahrdi,
Pateefigi irr rettam gahrdi.

S.....r.

Treschas mihsklas usminneschana (skatt.
Nr. 14. f. g.): Kulsteflis.

Zettorta mihskla.

Ne man muttes, ne man galwas,
Ne man ahdas, ne man spalwas,
Wissa meesa sohbi ween.

Grabbedami, brihsfchedami,
Kufstedamees, palehsdami
Teescham un ir rinkos ffreem.

Sewim taisohs plattu zettu,
Kas ne isfchihst, to es wellu;
Urrais reds man katru deen.

W.

Teefas flubdinaschana.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Dhsolamuischas pagasta-teefas wiffi parradu
deweji ta Dhsolamuischas fainneeka Sproste Anfs,
kas sawas mahjas nodewis, ne warredams waird
par fainneeku tannis mahjas buht, par kurra mantu
konkurse zaur schihs deenas spreedumu spreesta, zaur
scheem raksteem aizinati, pee saudeschana sawas
teefas eefsch 2 mehnescheem, prohti lihds nahfoschai
Zuhni mehnescha 2trai deenai, kas par to weenigu
un isflehdsamu terminu irr nolikta, ar sawahm
prassichanahm un parahdischanahm woi paschi, woi
zaur weetneeku, ka irr wehlehts, scheitan atnahkt,
fawu leetu parahdiht un fagaidiht, to teefa spreedihs.
To buhs wehra nemt!

Ur Dhsolamuischas pagasta-teefas appalschraftu
un sehgele islaists 2tra Aprila 1824.

(S. W.) Leies Rihwul Miffel, pagasta-teefas
wezakais.

(Nr. 34.) J. Kas, pagasta-teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Grohbines pagasta-teefas wiffi parradu de-
weji ta islikta; Raibas jeb Dohrbes muifchas fainnee-
ka Keire Andrey, par kurra mantu zaur schihs deenas
spreedumu konkurse spreesta, zaur scheem raksteem
aizinati, pee saudeschana sawas teefas eefsch 2 meh-
nescheem, prohti lihds 22trai Mei mehnescha deenai,
kas par to weenigu un isflehdsamu terminu irr no-
likta, ar sawahm prassichanahm woi paschi, woi
zaur gelbigem weetneekem, ka irr wehlehts, scheid
atnahkt, fawu leetu parahdiht un fagaidiht, to teefa
spreedihs. To buhs wehra nemt!

Ur Grohbines pagasta-teefas appalschraftu un
sehgele islaists 22tra Merz 1824.

(S. W.) Nulle Andrey, pagasta-teefas wezakais.

(Nr. 52.) E. Ottho, pagasta-teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Suhres pagasta-teefas wiffi parradu deweji
ta pee Suhres peederriga fainneeka Gaifing jeb
Swilpe Jurre, par kurra mantu, pehz tam winsch
sawas mahjas nodewis, zaur schihs deenas spreedu-
mu konkurse nolikta tappust, zaur scheem raksteem
aizinati, pee saudeschana sawas teefas lihds to
19to Mei f. g., kas par weenigu un isflehdsamu
terminu nolikts irr, ar sawahm prassichanahm un
parahdischanahm woi paschi, jeb zaur weetneekem,
kur wehlehts, scheitan peeteiktes un to tablaku teefas
spreedumu nogaidiht. To buhs wehra nemt!

Suhres pagasta-teefa 24ta Merz 1824.

(S. W.) Us pawehleschanu,
(Nr. 17.) A. Meyer, pagasta-teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam taisnas prassichanas pee ta nelaike
Jurgu muifchas buhmeistera Gotthard un ta Drdanz-
ges fainneeka Bofeklahw Pehter irr, lai ar sawahm
flaidrahm parahdischanahm woi paschi, jeb zaur
weetneeku par diwi mehnescheem no tahs scheitan ap-
palsch rakstias deenas pee schihs pagasta-teefas pee-
teizahs.

Drdanges pagasta-teefa 5ta Merz 1824.

Singeneeku Fridrikhs, peeschetais.
(Nr. 16.) Deringer, pagasta-teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,

tohp no Kandawas pagasta = teefas wiffi parradu bewei ta nelaika wallineeka, zittfahrtiga Kandawas Krohna meschafarga Dhdin Gottfried ußaizinati, pee saudeschanas sawas teefas eeksch 2 mehnescheem, prohti libds 29tai Meiju mehnescha deenai schi gadda, kas par to weenigu un isflehdysamu terminu irr nolifts, ar sawahm prassischanam un skaidrahm parahdischanahm pee schihs teefas peeteiktees un tad klausiht, ka ta teefa spreedihs.

Kandawas pagasta = teefa 29ta Merz 1824. 1

Uß tizzibu,
(Nr. 88.) J. D. Kälpe, pagasta = teefas srihweris.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Krecwu Walsis u. t. j. pr., tohp no Kandawas pagasta = teefas wiffi parradu bewei ta nelaika fainneeka, no Krohna muischas Deigole, Kaschpku Gerth ußaizinati, pee saudeschanas sawas teefas eeksch 2 mehnescheem, prohti libds 2tra Juhni mehnescha deenai schi gadda, ar sawahm prassischanam un skaidrahm parahdischanahm pee schihs teefas peeteiktees un tad klausiht, fo ta teefa spreedihs.

Kandawas pagasta = teefa 2tra April 1824. 2

Uß tizzibu,
(Nr. 90.) J. D. Kälpe, pagasta = teefas srihweris.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Krecwu Walsis u. t. j. pr., tohp no Kandawas pagasta = teefas wiffi parradu bewei ta Krohna muischas Libalku (Lipsthusen) nelaika buhmeistera Ehwart ußaizinati, pee saudeschanas sawas teefas eeksch 2 mehnescheem, prohti libds 9tai Juhni mehnescha deenai schi gadda, kas par to weenigu un isflehdysamu terminu irr nolifta, ar sawahm prassischanam un skaidrahm parahdischanahm pee schihs teefas peeteiktees un tad klausiht, fo ta teefa spreedihs.

Kandawas pagasta = teefa 9ta April 1824. 2

Uß tizzibu,
J. D. Kälpe, pagasta = teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Uß Jahneem 1824 kahdas 60 fluzamas gohwis Upschupes Krohna muischas us arrenti irr dabjujamas. Tee, kam patibtru scho arrenti ußnemt, peenahfamu sinu pee Upschupes muischas waldischanu warr dabhuht.

Labbus rudsus, ka arri tihrus swarrigus sehklasmeeschus warr dabhuht pirkt eeksch Eufchu muischas, Jaunaßpils kirspehle. 2

Naudas, Labbibas un Prezzu tirus us plazzi. Rihgê tanni 2Imâ April 1824.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Kubbuli 77½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds Kannepu tappe makfahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	32	1 — liunu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis	—	—	1 — siktakas surtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu tappe makfahts ar	—	90	1 — tabafa	—	75
1 — kweeschu	1	25	1 — dsjelses	—	75
1 — meeschu	—	60	1 — sweesta	2	25
1 — meeschu = putraimu — —	1	10	1 muzzâ filku, preeschu muzzâ — —	6	—
1 — ausu	—	65	1 — wißschnu muzzâ — —	6	25
1 — kweeschu = miltu — —	1	80	1 — farkanas sahlis — —	6	50
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	50	1 — rupjas leddainas sahlis — —	6	—
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	10	1 — rupjas baltas sahlis — —	5	25
1 — sirnu	1	20	1 — smalkas sahlis	5	—
1 — linnu = sehklas	2	25	50 Grashi irr Barra jeb Papihres Kubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfa.		
1 — kannepu = sehklas	1	35			
1 — kimmeku	5	—			

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censur.
No. 172.